

Zneužívané děti se málokdy svěří

4.8.2014 Lidové noviny str. 2 Domov

MICHAL KOLMAŠ

MPSV - celostátní deníky

[zpět](#)

Česko se jako poslední unijní stát připojilo k mezinárodní úmluvě, která zajišťuje prevenci a ochranu dětí před sexuálním násilím

PRAHA Každé páté evropské dítě se dle statistik UNICEF a Světové zdravotnické organizace někdy za svůj život stalo terčem sexuálního násilí. A nejenak tomu je i v České republice. Na úřady se přitom stále obrací jen jejich zlomek. Pomoci v boji s tímto negativním fenoménem by nově mohla takzvaná Lanzarotská úmluva – tedy pakt Rady Evropy o ochraně dětí před sexuálním zneužíváním a vykořisťováním, k němuž český parlament připojil svůj podpis v půlce července.

Stvrzením úmluvy se totiž stát zavázal vytvořit zvláštní právní ochranu dětí před zneužíváním, zapojením dětí do prostituce nebo výroby dětské pornografie.

Podpis smlouvy zároveň nabádá Česko k zlepšení přístupů státních orgánů k případům zneužívání či k vytvoření kvalitní psychosociální podpory obětem. Posílit by měla i mediální kampaň, která na dané nedostatky upozorní.

Sedm let čekání Na nutnosti bojovat proti sexuálnímu násilí na dětech existuje v Česku shoda. Přesto však stát s podpisem úmluvy celých sedm let otálel a stal se tím i terčem kritiky Rady Evropy, stejně jako unijní agentury pro lidská práva.

Úmluva spatřila světlo světa už v roce 2007 a tehdy se k ní zavázala také naprostá většina unijních států stejně jako řada dalších. „U nás to ale hned nešlo. Příčina vězela v legislativě. Náš trestní zákoník totiž neumožňoval trestněprávní odpovědnost právnických osob,“ vysvětluje poslankyně Gabriela Pecková (TOP 09) s tím, že podpis pod smlouvu stát dodal hned, jak mu to nová verze zákona umožnila.

„Je třeba změnit postoj společnosti“ „Přijetí úmluvy určitě vítáme. Jde o téma, kterému je zapotřebí věnovat zvláštní pozornost, zejména s ohledem na rychlý vývoj technologií a nových forem sexuálního zneužívání dětí, například spojených s internetem,“ píše mluvčí české pobočky organizace UNICEF Hana Jandová.

Dodává, že úmluva státu poradí nejen s metodikou nakládání s případy, ale dopomůže i k prevenci.

„Násilí na dětech, a zvláště to sexuální, je v Česku bezesporu obrovský problém, s kterým se setkává velké množství dětí,“ souhlasí ředitelka Dětského krizového centra a dětská psychologička Zora Dušková.

Podle jejích zkušeností s dětskými oběťmi mají nejen úřady, ale i česká společnost ještě řadu rezerv, na kterých je potřeba zapracovat. „Přístup společnosti je poměrně laxní. Neexistuje tu dostatečná prevence, a děti tak často nevědí, co v daných případech mají dělat,“ pokračuje Dušková.

„Setkáváme se i s nepřilíživým vstřícným postojem rodičů. Často nevěnují dostatečnou pozornost signálům, které dítě vykazuje, a naopak si myslí, že si je vymyslelo,“ kritizuje Dušková.

To potom posiluje bezmoc dítěte a snižuje pravděpodobnost, že by se o trestném činu dále svěřovalo, ať už rodičům, nebo úřadům. Osvětu potřebují rodiče i úřady Případů sexuálního násilí české úřady evidují ročně okolo osmi set. Poslední data ministerstva práce hovoří o 813 obětech. Oproti devadesátým letům je to nárůst zhruba o tři sta.

Autoritám se ovšem se zneužíváním svěří jen malá část všech obětí.

„I to by ale přijetí Lanzarotské úmluvy mohlo změnit,“ slibuje si Hana Jandová. Stát by totiž na jejím základě měl věnovat více pozornosti jak osvětě rodičů, tak policistů a úřadů, na které se oběti mohou obrátit.

S nějakou formou sexuálního násilí se dle expertů v životě setká asi dvacet procent dětí v Evropě. Stejně počty jsou odhadovány i v Česku. Na nejčastější případy upozorňovala organizace UNICEF v oblastech česko-německého pohraničí.

813 DĚTSKÝCH OBĚTÍ sexuálního zneužívání celkem evidovalo ministerstvo práce a sociálních věcí v roce 2012. Z toho bylo 158 chlapců a 655 dívek (v roce 2011 to bylo 806 obětí, o rok dříve 786) – podle odborníků jich je ovšem ve skutečnosti mnohem více * Obětí sexuálního zneužívání se stala zhruba třetina ze všech dětí, které se loni obrátily na Dětské krizové centrum * Dle výzkumu Univerzity Karlovy zneužívá děti nejčastěji někdo blízký – většinou vlastní či nevlastní otec * Zneužívání bývá

opakované, v průměru trvá tři a půl roku * Jen každá čtvrtá dívka či žena ho v průběhu života oznámí

z 813 nahlášených případů zneužívání za rok 2012

149x se trestného činu dopustil rodič dětí

176x se činu dopustil jiný člen rodiny

488x byla pachatelem jiná osoba

1/3 kauz se odehrála v úplných rodinách

128 zneužívaných dívek žilo v rodině s nevlastním otcem